

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา
ตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

The Relationship between the Role of School Administrators and the Security
Administration in Schools according to the Ministry of Education's policies and
concepts, under the Secondary Educational Service Area office 1

วนิดา กิจจา¹ ศิริรัตน์ ทองมีศรี² และ อัจฉรวรรณ จันทร์เพ็ญศรี³

Wanida Kitcha¹ Sirirat Thongmeesri² and Atcharawan Chanpensri³

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร^{1,2,3}

Master of Education Curriculum, Program in Educational Administration, Phranakhon Rajabhat University, Thailand^{1,2,3}

*Corresponding author, email: puupaa.sy@hotmail.com

Retrieved 24-02 -2024; Revised 9-04-2024; Accepted 25-03-2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา และ 4) แนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี เชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครู 357 คน โดยใช้แบบสอบถาม และเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร 10 คน สถิติที่ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4) แนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ 4.1) แต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบด้านการรักษาความปลอดภัย 4.2) เพิ่มกิจกรรมให้ความรู้และซ้อมปฏิบัติป้องกันภัยในรูปแบบต่าง ๆ 4.3) จัดสรรเจ้าหน้าที่เฉพาะทางปลูกฝังให้นักเรียนทุกคนมีจิตสำนึกของตนเองหลีกเลี่ยงภัยรูปแบบต่าง ๆ และ 4.4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาล สถานีดับเพลิง เป็นต้น

รวมถึงกำหนดมาตรการการลงโทษด้านพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเข้มงวด เพื่อช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์บทบาทผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัย; นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ

Abstract

This Article aimed to study (1) the role of school administrator, (2) the Security administration in school, (3) the relationship between the role of school administrator and the security administration in school, and 4) study operating guidelines of school administrator and the security administration in school according to the Ministry of Education's policies and concepts. The researcher used a mixed research method: The quantitative research consisted of 357 teachers. The research tool was a questionnaire. The qualitative research consisted of 10 school directors. Statistics included percentages, means, standard deviations, One-Way ANOVA.

The research results were found as follows: 1) The role of school administrator was found overall at a high level, 2) the security administration in school was found overall at a highest level, 3) the relationship between the role of school administrator and the security administration in school was found that there was a high level of positive relationship, the significant difference was found at the level of 0.01, and 4) The operating guidelines of school administrator and the security administration in school according to the Ministry of Education's policies and concepts were as follows: 4.1) Appoint a teacher responsible for security, 4.2) Add activities to provide knowledge and practice safety. 4.3) Allocate specialized staff to cultivate every student's awareness of avoiding various forms of danger, and 4.4) Promote participation between educational institutions and external agencies such as hospitals, fire stations, etc. including strict punishment measures for student behavior to provide effective assistance to at-risk students.

Keywords: The Relationship between the Role of School Administrators and the Security Administration; The Ministry of Education policy

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2560 บัญญัติไว้ในหมวดที่ 5 เรื่องการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานศึกษา (สำนักนโยบายและแผนกลุ่มงานติดตามและประเมินผล, 2560) สรุปได้ว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อการสำรวจและการตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานศึกษาตามความเหมาะสม โดยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ มาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2564 มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา อีกทั้งควรส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยในสถานศึกษาจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคม ให้การป้องกัน ดูแลช่วยเหลือหรือเยียวยา และสามารถแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืน ด้วยการบริหารจัดการตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม ให้เกิดความปลอดภัยให้มากที่สุด และไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำอีก เพื่อสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นให้แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง ในการที่จะได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพและเกิดความปลอดภัยอย่างมั่นคงและยั่งยืน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ หลายปีที่ผ่านมาพบปัญหาพื้นที่ชุมชนเมืองมีความเสี่ยงจากภัยอันตรายต่าง ๆ เช่น อุบัติเหตุจากการจราจร อาชญากรรม ปัญหาการคุกคามทางเพศ การเข้าถึงสื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม ปัญหายาเสพติด การทะเลาะวิวาท อันส่งผลนำมาซึ่งความสูญเสีย เช่น โรคซึมเศร้า นักเรียนตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ฯลฯ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2565) จากปัญหาความปลอดภัยในการเดินทางมาโรงเรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เปิดเผยว่า พื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เกิดปรากฏการณ์จำนวนนักเรียนลดลงอย่างมาก โดยเฉพาะโรงเรียนที่เคยมีนักเรียน 2,000-3,000 คน ตอนนี้มีนักเรียนเหลือเพียง 200-300 คน ซึ่งมีประมาณ 25 โรงเรียน (ไพฑูริย์, 2565) ด้วยปัญหาและสาเหตุดังกล่าวข้างต้น มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องมีบทบาทโดยตรงในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจในการที่จะนำบุตรหลานเข้ามาศึกษาในสถานศึกษา นอกจากการให้การศึกษาทางด้านวิชาการและทำกิจกรรมแล้ว โรงเรียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญแก่เด็กนักเรียนที่มาโรงเรียนเช่นกัน

บทความนี้นำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และเป็นแนวทางในการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้หน่วยงานต้นสังกัดปรับปรุงและพัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัย ซึ่งจะส่งผลในอนาคตกับนักเรียน ผู้ปกครองมีความมั่นใจที่จะนำบุตรหลานเข้ามาศึกษาในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
- 4) เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

บทบาทของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ มีความสัมพันธ์กัน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมสอดคล้องกับตำแหน่งงานหรืออำนาจหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายให้เหมาะสมประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2565; Senge, 1990; Seyfarth, 1999; Yukl, 2006)

1. ด้านการวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนและชัดเจน สามารถเชื่อมโยงวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร
2. ด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการตรวจการทำงานของบุคลากรเป็นระยะ ๆ ตามแนวปฏิบัติในการควบคุมตรวจสอบ ดูแลการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา รวมถึงหาวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา
3. ด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการแสวงหา รวบรวมและการขอรับการสนับสนุนทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ประสานความร่วมมือจากชุมชน เครือข่ายผู้สนับสนุนทรัพยากร เพื่อจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการมาส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. ด้านการสื่อสารและสารสนเทศ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการสื่อสารให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วม การสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกระบวนการสื่อสารแล้วนำมาประมวลผลเพื่อนำไปประชาสัมพันธ์ต่อไป

5. ด้านการบริการให้ความช่วยเหลือทางด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการช่วยเหลือ สนับสนุนให้ครูมีพื้นที่ปลอดภัยในการทำงานภายในสถานศึกษา โดยส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมด้านการรักษาความปลอดภัย ก่อนจัดโครงการและกิจกรรมโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา พฤติกรรมหรือการกระทำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมสอดคล้องกับตำแหน่งงานหรืออำนาจหน้าที่การงานที่ตนได้รับมอบหมายให้เหมาะสม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการสื่อสารและสารสนเทศ และด้านการบริการให้ความช่วยเหลือทางด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา

การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นการปฏิบัติงานตามนโยบายด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ (เรวัตร แก้วทองมูล, 2563; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565; กนกอร ชูณสถานนท์, 2563)

1. ด้านอาคารสถานที่ เป็นการออกแบบก่อสร้างอาคารโดยยึดถือประโยชน์ใช้สอยและความปลอดภัยเป็นสำคัญ มีการตรวจสอบสภาพอาคารให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ รวมถึงการกำหนดและจัดให้เด็กไปอยู่ในบริเวณที่มีความปลอดภัย นอกจากนี้มีการอบรมให้ความรู้กับครูผู้รับผิดชอบดูแลอาคารสถานที่ รวมถึงนักเรียนทุกคนที่จำเป็นต้องรู้ข้อปฏิบัติร่วมกัน

2. ด้านบริหารจัดการภัยพิบัติ เป็นการดำเนินการเพื่อหาวิธีป้องกันและลดผลกระทบความเสียหาย ความรุนแรง จากนั้นดำเนินการตรวจสอบประสิทธิภาพการใช้งานของอุปกรณ์ป้องกันภัย เพื่อมิให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยการฝึกซ้อมตามแผนเผชิญเหตุและสถานการณ์จำลอง

3. ด้านบริหารจัดการภัยที่เกิดจากพฤติกรรมความรุนแรงของมนุษย์ เป็นการบริหารจัดการดูแลให้คำปรึกษากับนักเรียนที่ถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ โดยจัดตั้งสถานที่ให้บริการ/ศูนย์/คลินิกให้คำปรึกษาเป็นห้องที่มีสัดส่วนเฉพาะและมีมุมที่สามารถพูดคุยเรื่องราวส่วนตัวได้ ลดสิ่งกระตุ้นพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง เช่น ภัยจากการลวงละเมิดทางเพศและการกลั่นแกล้งรังแก เป็นต้น

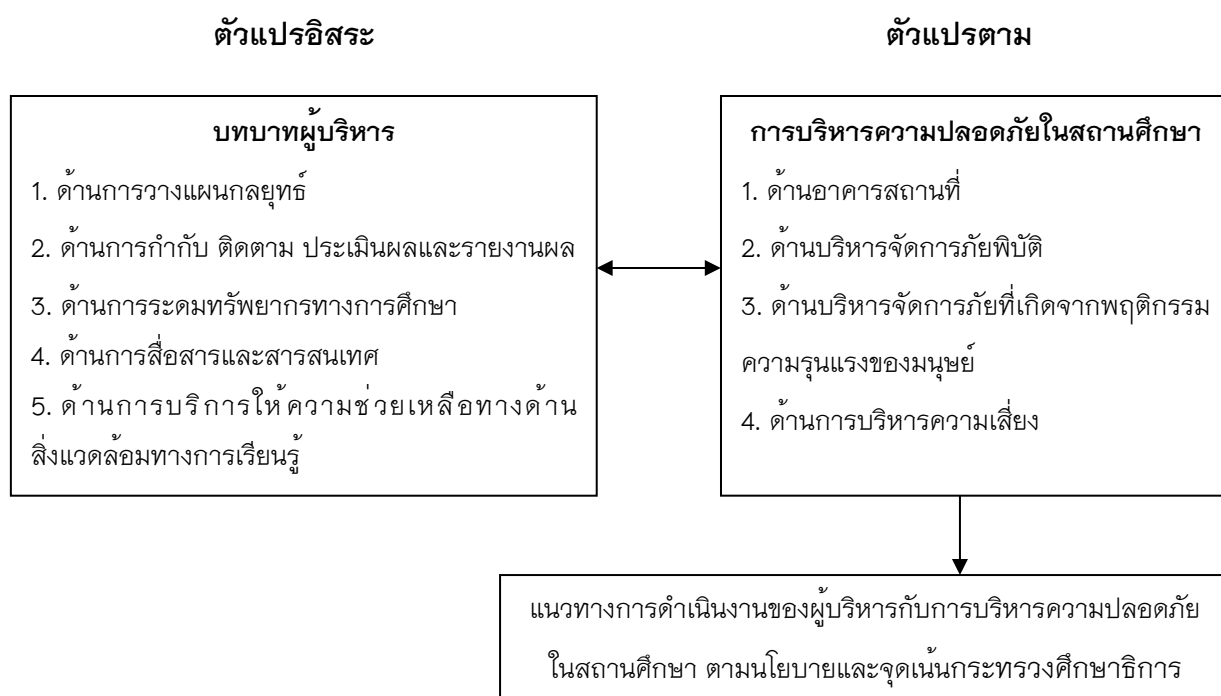
4. ด้านการบริหารความเสี่ยง เป็นทักษะในการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน โดยจัดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยภายในโรงเรียน โดยแต่งตั้งครูเวรและสารวัตรนักเรียนเดินตรวจตราตามสถานที่ต่าง ๆ บริเวณโรงเรียน มีการจัดทำแผนฉุกเฉิน เพื่อบริการรับความเสี่ยงด้านความปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นภายในโรงเรียน รวมถึงการปรับปรุงแผนและประชาสัมพันธ์ให้กับผู้เกี่ยวข้องทราบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นการปฏิบัติงานตามนโยบายด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน

อาคารสถานที่ ด้านบริหารจัดการภัยพิบัติ ด้านบริหารจัดการภัยที่เกิดจากพฤติกรรมความรุนแรงของมนุษย์ และด้านการบริหารความเสี่ยง

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) Senge (1990) Seyfarth (1999) Knezevich (1984) Yukl (2006) และแนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษาของเรวัตร แก้วทองมูล (2563) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) กนกอร อุณสถานนท์ (2563) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 คือ วัตถุประสงค์ 1-2-3 เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาระดับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้งหมด 4,788 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครชีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครู จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สามารถแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งแบบสอบถามในส่วนนี้เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert Scale โดยแบบสอบถามมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ 1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บแบบรวบรวมข้อมูล 2) ผู้วิจัยได้ประสานงานไปยังผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลและผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง 3) หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามเชิงครบแล้ว โดยในการเก็บแบบสอบถามผู้วิจัยเก็บได้ทั้งหมด 357 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 หลังจากนั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ 1. เมื่อได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด สร้างคู่มือลงรหัสข้อมูลลงรหัส จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ลงรหัสเรียบร้อยแล้ว นำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ขั้นตอนที่ 2 คือ วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 คือ วัตถุประสงค์ 1-2-3 เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาระดับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม

ข้อ	บทบาทของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านการวางแผนกลยุทธ์	4.39	0.57	มาก
2.	ด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล	4.32	0.53	มาก
3.	ด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	4.36	0.53	มาก
4.	ด้านการสื่อสารและสารสนเทศ	4.47	0.47	มาก
5.	ด้านการบริการให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้	4.34	0.55	มาก
รวม		4.38	0.46	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บทบาทของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการสื่อสารและสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.47$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X}=4.39$, S.D. = 0.57) ด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\bar{X}=4.36$, S.D. = 0.53) และด้านการบริการให้ความช่วยเหลือทางด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.34$, S.D. = 0.55) ส่วนด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=4.32$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม

ข้อ	การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านอาคารสถานที่	4.38	0.50	มาก
2.	ด้านบริหารจัดการภัยพิบัติ	4.48	0.52	มาก
3.	ด้านบริหารจัดการภัยที่เกิดจากพฤติกรรมความรุนแรงของมนุษย์	4.59	0.46	มากที่สุด
4.	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.57	0.46	มากที่สุด
รวม		4.51	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามนโยบายและจุดเน้น กระทรวงศึกษาธิการ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านบริหารจัดการภัยที่เกิดจากพฤติกรรมความรุนแรงของมนุษย์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ ด้านการบริหารความเสี่ยง ($\bar{X}=4.57$, S.D. = 0.46) ด้านบริหารจัดการภัยพิบัติ ($\bar{X}=4.48$, S.D. = 0.52) ส่วนด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=4.38$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม

ตัวแปร	บทบาทของผู้บริหารกับ การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา		
	Pearson	Sig.	ระดับ
	Correlation (r)	(2-tailed)	ความสัมพันธ์
ด้านการวางแผนกลยุทธ์	.521**	.000**	ความสัมพันธ์ปานกลาง
ด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล	.557**	.000**	ความสัมพันธ์ปานกลาง
ด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	.652**	.000**	ความสัมพันธ์ปานกลาง
ด้านการสื่อสารและสารสนเทศ	.799**	.000**	ความสัมพันธ์สูง
ด้านการบริการให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้	.635**	.000**	ความสัมพันธ์ปานกลาง
ภาพรวม	.724**	.000**	ความสัมพันธ์สูง

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r = .724$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 คือ วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

แนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า 1) ด้านอาคารสถานที่ ควรแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบด้านการรักษาความปลอดภัย และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบอยู่เสมอ 2) ด้านบริหารจัดการภัยพิบัติ เพิ่มกิจกรรมให้ความรู้ หรือให้การซ้อมปฏิบัติป้องกันภัยในรูปแบบต่าง ๆ 3) ด้านบริหารจัดการภัยที่เกิดจากพฤติกรรมความรุนแรงของมนุษย์ จัดสรรเจ้าหน้าที่

เฉพาะทางคอยดูแล และปลูกฝังให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกของตนเองหลีกเลี่ยงภัยรูปแบบต่าง ๆ และ 4) ด้านการบริหารความเสี่ยง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาล สถานีดับเพลิง เป็นต้น เพื่อสนับสนุนและปราบปรามภัยหรือเหตุต่าง ๆ รวมถึงกำหนดมาตรการการลงโทษด้านพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเข้มงวด เพื่อช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า บทบาทของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความเป็นผู้นำทางวิชาการโดยการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวางแผน นโยบาย และยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายทั้งครูและบุคลากรภายในโรงเรียน บุคคล และหน่วยงานภายนอกโรงเรียน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น ครู บุคลากร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วม และยังเป็นผู้อำนวยความสะดวก ทั้งทางด้านวิชาการ เช่น การจัดสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำรา เทคโนโลยีช่วยการเรียนการสอนและอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการและจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้มีสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้เป็นอย่างดี ด้วยการประสานความสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่ายในการสนับสนุนทรัพยากร เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์กีฬา สื่อ และเทคโนโลยีในการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังเป็นผู้สร้างแรงจูงใจ โดยเป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน และส่งเสริมการประเมินผลภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบโดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน อีกทั้งเป็นผู้ส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศตามยุคแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิชาภา เจริญรวย (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของมุกดา ลอยนภา และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับบทบาทการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ผู้บริหารมีการดำเนินการและบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยปฏิบัติตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งการป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปรามได้เป็นอย่างดี ทั้งอุบัติภัยในสถานศึกษา อุบัติภัยเกิดจากภาวะที่ไม่สมดุลของพฤติกรรมบุคคล สิ่งแวดล้อม และสิ่งที่ทำให้เกิดความบาดเจ็บ ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนทุกคนมีความรู้ และทักษะในการช่วยฟื้นคืนชีพเป็นอย่างดี จึงจะป้องกันความพิการและการสูญเสียชีวิตของผู้ประสบภัยได้ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญาธิดา สมบัติเพิ่ม (2566) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมของความปลอดภัยในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผู้บริหารจะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องขับเคลื่อนผ่านบทบาทของผู้นำองค์กร โดยมีการจัดตั้งกรรมการป้องกันอุบัติภัย จัดให้มีการตรวจความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นประจำ และมีการประกันความปลอดภัยแก่นักเรียน มีการวางแผนในการร่วมมือของบุคลากรในการวางแผนโครงสร้างในอนาคตเพื่อจะได้กระทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่นนี้จึงทำให้การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร สุทธิสอาด (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนกลุ่มศรีราชา 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศของโรงเรียน ความปลอดภัยของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน ได้แก่ 1) บรรยากาศของโรงเรียนในฐานะโครงสร้างทางสังคมซึ่งเชื่อมโยงกับความปลอดภัยของโรงเรียน 2) เงื่อนไขที่เอื้อต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งนักเรียนรู้สึกปลอดภัย 3) ลักษณะเฉพาะของกลุ่มนักเรียนที่รู้สึกไม่ปลอดภัย และ 4) ผลกระทบของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เป็นลบ มีต่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า แนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านอาคารสถานที่ ควรแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบด้านการรักษาความปลอดภัย และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชีรา ใจหวัง (2561) พบว่า การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ควรกำหนดการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย โดยจัดระบบป้องกันอุบัติภัยในโรงเรียนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนทุกคน มีการทำป้ายเตือนในพื้นที่ที่จะเป็นอันตรายกับนักเรียนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยใน

สถานศึกษา มีการมอบหมายครูให้ทำหน้าที่รับเรื่องและให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ มีการกำหนดให้อาจารย์เรียนมีทางออกฉุกเฉินเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ด้านบริหารจัดการภัยที่เกิดจากพฤติกรรมความรุนแรงของมนุษย์ จัดสรรเจ้าหน้าที่เฉพาะทางคอยดูแล และปลูกฝังให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกของตนเองหลีกเลี่ยงภัยรูปแบบต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2564) พบว่า สถานศึกษาควรกำหนดแนวปฏิบัติและตัดคะแนนความประพฤติหากแสดงพฤติกรรมที่อาจสร้างอันตรายให้กับบุคคลอื่น โดยเฉพาะเรื่องการทะเลาะวิวาท การป้องกันตัวจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น และด้านการบริหารความเสี่ยง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาล สถานีดับเพลิง เป็นต้น เพื่อสนับสนุนและปราบปรามภัยหรือเหตุต่าง ๆ รวมถึงกำหนดมาตรการการลงโทษด้านพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเข้มงวด เพื่อช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏฐิญา ปัทมทัตตานนท์ (2566) พบว่า ผู้บริหารจะต้องวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เมื่อต้องเผชิญเหตุในสถานศึกษา จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความปลอดภัย โดยวิธีให้ความรู้และทดสอบการปฏิบัติงานทุกปี เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1” พบว่า บทบาทผู้บริหารมีความสำคัญต่อการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยการบริหารความปลอดภัยตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยนั้น ได้แก่ การเร่งแก้ปัญหากลุ่มผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา พื้นที่ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกระดับ รวมทั้งลดความเครียดและสุขภาพจิตของผู้เรียน และเสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยนักเรียนด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัย นอกจากนี้เมื่ออ้างอิงจากกระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Platform) ส่งเสริมให้ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและป้องกันการหลุดออกจากระบบ และติดตามแก้ปัญหาให้นักเรียนให้ได้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาและจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อป้องกันนักเรียนที่อยู่ในระบบการศึกษา ไม่ให้หลุดออกจากระบบการศึกษาเพิ่มเติมอีก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคู่มือในการควบคุมและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ทั้งก่อนและหลังการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันทุกฝ่าย เริ่มตั้งแต่แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผล จากนั้นการกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูลที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เช่น มีการติดตามและประเมินผลเป็นระยะ ๆ สรุปผลการติดตามและประเมินผลด้านความปลอดภัยลงในแผนปฏิบัติการประจำปี

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหางบประมาณเสริมจากองค์กรภายนอกมาใช้ในการปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารที่ชำรุด ในกรณีเร่งด่วนที่ไม่สามารถงบประมาณตามปกติได้ เช่น จัดหางบประมาณนโยบายเร่งด่วนเพื่อก่อสร้างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยหาข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสีย เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้านจากบุคคลผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการศึกษาแผนกลยุทธ์ในการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นรายปี เพื่อนำมากำหนดปรับปรุงรูปแบบการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยการศึกษาเป็นกรณีศึกษาจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุณฺสถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 10(2), 1-12.
- จตุพร สุทธิสอาด. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศขององค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนกลุ่มศรีราชา 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2564). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อการใช้ความรุนแรงของเด็กวัยรุ่น. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*, 11(2), 172-187.
- ณัฐธัญญา สังข์ศิลป์เลิศ และศรุตพิงค์ ภูวรัชวรานนท์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*, 3(1), 56-83.
- นิชาภา เจริญรวย. (2566). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปัทมณัฐिता สมบัติเพิ่ม. (2566). แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)*. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 174 ก. หน้า 3.
- โพกัสนิวส์ . (2565). *ผอ. สพม. กท. 1 เผยพบโรงเรียนที่เคยมีนักเรียน 2-3 พันคน 25 แห่ง เหลือแค่ 200-300 คน*. สืบค้นเมื่อ 23 ตุลาคม 2566, จาก https://coggle.it/diagram/ZGS1Sxlr07E78K4_/t/
- มุกดา ลอยนภา, ช่อเพชร เบ้าเงิน และอรสา จรูญธรรม. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับบทบาทการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง. *วารสาร มจร บาลีศึกษายุทธศาสตร์บริหารศตวรรษที่ 21*, 7(1), 190-202.
- เรวัตร แก้วทองมูล. (2562). *รายงานวิจัยเรื่องการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของวิทยาลัยเทคนิคป่าเป้า*. เชียงราย: วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า.
- สุชีรา ใจหวัง. (2561). การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มศว.*, 15(28), 50-61.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. (2565). *รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. กรุงเทพฯ: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (2565). *ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1*. สืบค้นเมื่อ 23 ตุลาคม 2566, จาก <https://www.sesao1.go.th/>
- สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *แนวปฏิบัติการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *คู่มือแนวปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง 2565 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- Seyfarth, J. T. (1999). *The Principal: New Leadership for New Challenges*. NJ: Prentice-Hall.
- Senge, M. (1990). The Leader's new work: Building learning organization. *Sloan Management Review*, 32(1), 217-231.
- Yukl, A. G. (2006). *Leadership in Organization*. UK: Prentice-Hall International.